

GỬI EM ĐỘI TRƯỞNG

Lời phi lô

Các bạn Thiếu Trưởng thân mến,

Một ngày nọ, có người hỏi Baden-Powell, nếu không bạn làm thủ lãnh Hướng Đạo thế giới thì cụ thích nhận vai trò gì trong phong trào? BP đã trả lời: " Giả mà tôi được trả lại và cho tôi chọn một chỗ đứng trong phong trào Hướng Đạo thì tôi thích làm đội trưởng."

Các bạn thấy đó! Cụ BP muốn làm một viên đá móng của tòa nhà Hướng Đạo: một đội trưởng.

Một ngôi nhà muốn trường tồn phải có những viên đá xây nền móng thật vững chắc!

Nhiệm vụ của một đội trưởng quan trọng biết bao! Làm cho đội vững thì đoàn sẽ tiến - Các đoàn tiến thì phong trào sẽ phát triển.

Song song với việc Ban Huấn Luyện đào tạo các Trưởng qua huy hiệu Rừng, mỗi địa phương phải lo huấn luyện các đội trưởng để làm nền móng cho hạ tầng cơ sở, như vậy mới có bước tiến đồng bộ được. Trách nhiệm trực tiếp là do các Thiếu Trưởng!

Để giúp thêm tài liệu trong việc huấn luyện đội trưởng, Toán Huấn Luyện Miền II của HĐVN cho ấn hành cuốn Gửi em đội trưởng, hy vọng được tiếp tay với các bạn trong việc xây dựng phong trào. Các sách viết về điều hành Đội có rất nhiều, có cuốn viết dí dỏm theo kiểu tự thuật như Đội của tôi của Trưởng Hồ Sứt, có cuốn viết ngắn gọn nhưng thực dụng như những Sổ tay Đội Trưởng thuộc tủ sách Gilcraft... nhưng tựu chung đều có những điểm chính về Phương pháp hàng đội của Roland Philips. Mỗi cuốn sách viết theo một cách riêng, và mỗi tác giả có một vài nét thâm thúy riêng mà ta nên học hỏi. Hiện thời các sách Hướng Đạo đang khan hiếm, không dễ gì kiếm được cả mấy chục cuốn sách về Nghề Đội Trưởng, nhất là những tác phẩm của nước ngoài. Mà nếu kiếm đủ thì cũng mất một số tiền khổng lồ và phải dành một thời gian gần cả năm mới đọc và hấp thụ hết. Để giúp các bạn khắc phục những trở ngại trên, chúng tôi gom tất cả những điểm chính, những tinh túy của các sách Hướng Đạo đông-tây, kim-cổ thành cuốn Gửi em đội trưởng để trao đến cho các bạn, các Đội trưởng, Đội phó của những đội kiểu mẫu thuộc HĐVN.

Các em Đội trưởng thương mến !

Không phải Đoàn chia thành Đội, mà các Đội họp lại thành Đoàn. Đội em là một trong các cột trụ của đơn vị. Trách nhiệm của em đối với phong trào rất lớn, em ráng mà chu toàn.

Dù em do Đoàn Trưởng tím nhiệm và đề cử (theo nề nếp cũ từ lúc khai sinh phong trào) hoặc do các đội sinh bầu lên và được các trưởng tán đồng (theo phương thức mới mà một số hội Hướng Đạo ở Âu Mỹ đang áp dụng)... thì nhiệm vụ của em vẫn không có gì thay đổi. Những nhiệm vụ ấy được đề cập trong các chương sau đây, bây giờ chúng ta cùng đọc nhé!

Chúc em hoàn thành tốt đẹp nhiệm vụ của mình, làm cho đội tiến và để đáp ứng được niềm tin mà các Trưởng đã trao phó cho em.

Tùng Nguyên, Mùa Huấn Luyện 1974
Tôn Thất Sam (Sư Tử Đảm Đương)

1. Một trọng trách lý thú nhận trách nhiệm Đội trưởng, em có nhiều lo âu, nhưng em hãy an tâm:

Thiếu Trưởng luôn ở bên cạnh em, sẵn sàng chỉ bảo những điều em không biết, khuyến cáo những việc em chưa tường. Sứ mệnh của em rất cao cả. Trách nhiệm của em rất nặng nề, đó là trách nhiệm của một người lớn. Tin em, nên Đoàn trưởng đã không ngại ngùng giao phó trách nhiệm nặng nề ấy cho em. Chỉ có trong phong trào Hướng Đạo mới có những sự tin cậy như vậy. Hạnh diện về sự tín nhiệm đã nhận được, em phải tự thấy vui mừng vì có những cơ hội để giúp nước, giúp đời, đào tạo ra 8 chàng trai nhiệt thành, hào hùng, quả quyết, có tâm hồn cao thượng. Với tinh thần trách nhiệm, em tự tìm hiểu, học hỏi thêm, không phải để rồi tự đắc, kiêu căng, nhưng để có thể lập ra một Đội đẹp, chẳng những đẹp nhất trong Đoàn, trong Đạo, mà đẹp nhất cả nước nữa. Muốn thế, em phải là một gương sáng về tinh thần. Đội trưởng thường là một Hướng đạo sinh có nhiều kiến thức và đồng thời có nhiều kinh nghiệm thực tế. Cũng như em ngưỡng mộ các Trưởng trong Đoàn, các đội sinh ngưỡng mộ em. Họ sẽ noi theo các đức tính của em. Vì thế em phải cương nghị, không như con ốc sên, khi thấy gian nguy thì thụt đầu vào vỏ. Em luôn luôn đứng mũi chịu sào, đầu khó khăn cũng quyết thắng. Em tự rèn luyện từng phút từng ngày, không tránh các khó khăn mệt nhọc, luôn thử sức mình. Nhờ thói quen đó, khi cần, em sẽ dũng cảm hơn người, luôn luôn tự chủ, tự tin vào những khả năng của mình. Các đội sinh nhìn em, sẽ đòi hỏi tinh thần của em. Em vui cười, các đội sinh của em sẽ luôn có nụ cười nơi môi. Mỗi sai sót của em về mồi điều Luật làm cho em không xứng đáng với lòng tin của đội sinh và niềm tin tưởng của các Trưởng. Tinh thần cương nghị, lời nói thẳng thắn, có gì quý hơn. Cây tùng, cây bách đứng giữa sương tuyết, mặc cho gió táp mưa sa, tuyết rơi, sấm nổ, thì ai cũng thán phục; chứ con trùn, con ốc thì khi gặp, người ta chỉ lấy chân hất vào vệ đường, phỏng có ích gì ? Những đức tính ấy không thể có trong một phút hăng say mà là kết quả của sự tập luyện hàng ngày, luôn cố gắng để tự vượt mình, để gây thành thói quen, làm việc đều đặn, sống mạnh mẽ hùng, làm gì thì làm đến nơi đến chốn, đừng phí thì giờ nghĩ vẫn vơ vơ sung rụng. Muốn thành tựu, em chỉ cần luôn luôn tuân theo Luật Hướng Đạo. Em cố gắng là hiện nhân của Luật Hướng Đạo. Phải gây cho được sự mến phục của đội sinh. Nêu gương sáng là cách tốt nhất để cảm hóa kẻ khác. Biết bao nhiêu mùa màng đã hư hỏng vì hạt giống khi nở ra không có người chăm sóc. Có nhiều đàn em hư hỏng vì thiếu một người anh, chị nâng đỡ, dẫn dắt. Khi một đội sinh gặp khó khăn, họ sẽ tự hỏi rằng: "Trong trường hợp này, anh đội trưởng của ta sẽ xử trí ra sao ?" Nhưng anh đội trưởng không phải là người để cho các em đội sinh ngã. Anh ít nói, anh chăm làm và các đội sinh làm theo anh. Anh vừa làm vừa xem anh em làm, thúc giục anh em, khuyến khích anh em, chỉ vẽ cho anh em để cùng nhau hoàn thành công tác.

Chẳng những em phải nêu gương về đức hạnh mà em lại phải cùi về kỹ thuật Hướng Đạo. Kỹ thuật Hướng Đạo giúp em sống thoải mái giữa thiên nhiên trong thời gian cắm trại hay trong các cuộc thám du. Nói thế, không chỉ là em phải qua Hướng Đạo Hạng Nhất mà thôi, còn phải biết áp dụng những kỹ thuật đã học được để tự xoay xở vượt trội, đưa cả đội ra khỏi những cơn khó khăn khi gặp phải.

Lại cần có sức khỏe tốt. Một anh đội trưởng nay đau ốm thì làm sao mà lãnh đạo Đội được. Vì vậy em nên tập thể dục chuyên cần để chẳng những giữ gìn mà còn làm tăng trưởng sức khỏe.

Phải có kiến thức. Em muốn giúp ích kẻ khác mà kiến thức nông cạn, làm sao giúp ích được nhiều. Muốn cho nhiều, phải có vốn nhiều. Vì vậy hãy học hỏi không ngừng, học biết thêm một điều gì cũng có ích cả.

2. Điều khiển đội: Em phải là người anh cả:

Là người anh cả, em nên nhớ rằng tình huynh đệ Hướng Đạo dựa trên hai yếu tố: tương tín và tương kính. Tương tín: Em tin các đội sinh của em, các đội sinh tin em. Tương kính: Em thương mến, quyết luyến các đội sinh, các đội sinh kính mến em. Một cách ngôn xưa nói: Nếu anh muôn người khác thương, anh phải thương người trước. Em thương tất cả các đội sinh, không trừ một ai, dù em thấy chậm chạp, vụng về, thô kệch, nói cà lăm, thường lơ đãnh... lại càng thương hơn. Cố gắng gây dựng trong Đội một tình thân ái, tin cậy lẫn nhau. Nhưng tình thân ái ấy không phải là tình cảm yếu hèn. Thương yêu nhau, tha thứ cho nhau để cùng nhau tiến lên, chứ không làm ngơ trước lỗi lầm sai trái của bạn. Khi cần cứng rắn, phải biết cương quyết, chứ không che giấu cho nhau, vì đó là trách nhiệm của em.

Em lại phải là một đầu máy kéo các toa xe tiến lên. Anh đội trưởng xông xáo luôn có cái vui của người anh đứng giữa đám em. Về phần các đội sinh thì được vững lòng khi làm việc chung với anh đội trưởng. Tuy có trách nhiệm giáo huấn đội sinh, nhưng anh đội trưởng không làm như người thợ rèn : bỏ thanh sắt vào lửa đốt cho thật đỏ rồi lấy búa lớn đập qua đập lại để tạo thành cái cuốc, cái cày hữu dụng. Mỗi Hướng Đạo Sinh phải tự rèn

luyện lấy mình. Anh đội trưởng chỉ giúp em bằng cách tạo cơ hội, góp lời khuyên và nêu gương sáng. Anh đội trưởng phải làm như người nông phu : cày đất nhỏ, bỏ phân đều rồi cấy lúa vào ruộng. Thỉnh thoảng đến xem chừng sâu bọ, có cỏ mọc lên phải nhổ đi, cây bị gió làm nghiêng ngả thì dựng thẳng lại. Hãy luôn nhớ rằng : không khi nào đập phá, chỉ xây dựng thôi. Muốn công việc của em có kết quả, gắng tìm hiểu động cơ thúc đẩy em đội sinh đến với đoàn: em này thích tìm lý tưởng, em kia muốn tìm tình bạn, em nọ thích phiêu lưu. Muốn thế, thỉnh thoảng phải đến nhà đội sinh, xem cho biết đời sống của em ấy thế nào. Nhân dịp đến để chỉ vẽ cho đội sinh cách may cái "ba lô" để đi trại, sao không nói vài câu chuyện với phụ huynh của em ấy ? Nhờ những dịp đó, em sẽ biết em này thông minh, em kia cần cù chăm chỉ hay lơ đãnh ham chơi hoặc thường đau yếu... Tất cả các đội sinh không phải đều có thiên tư như nhau, nên không thể đòi hỏi mọi người đều tiến bộ như nhau. Điều quan trọng là sự cố gắng của mỗi em. Qua quan sát các đội sinh trong những buổi họp, các kỹ trại, trong các cuộc chơi hoặc khi cùng làm một việc chung, dần dần rồi em sẽ biết rõ thêm về các em trong đội. Chắc em cũng biết rằng chúng ta không chỉ sống đời sống Hướng Đạo khi mặc đồng phục Hướng Đạo mà thôi mà chúng ta sống đời sống Hướng Đạo bất kỳ lúc nào, đâu ở đâu cũng vậy. Khi đội em tiến bộ về công việc, hay giỏi về kỹ thuật, em chờ tưởng thế là đủ. Phải làm thế nào cho các đội sinh của em thành những Hướng Đạo Sinh chân chính. Khi mới đến, các em đội sinh còn bỡ ngỡ. Đó là một trang giấy đã viết lở dở, cần phải đọc kỹ. Đội trưởng phải biết tìm mầm tốt trong em, những sở thích, những lo âu, những ước muôn và cả những mầm xấu mà em ấy phải trừ bỏ dần đi. Rồi em lại tập cho em ấy tự mình viết thêm lên trang giấy, tự tập tách tinh với sự giúp đỡ của các Trưởng. Biết bao nhiêu năng lực đã bị xài phí vì không ai biết để hướng dẫn hay vì anh Trưởng vụng về, đã bỏ mất cơ hội hay làm hỏng việc. Và đâu bị thất bại nhiều lần em cũng đừng xếp cánh lại, em nên luôn luôn vui tiến, cứ chỉ luôn luôn hoạt bát, đôi mắt luôn luôn ngời sáng đầy tin tưởng. Được thế thì em lo gì mà chẳng đến đích. Em cứ cố gắng, mạnh dạn tiến. Cố gắng cải hóa các đội sinh của em dầu tánh tình họ ra sao. Thái độ của anh đội trưởng bao gồm trong các điều sau: nêu gương tốt, làm người anh cả, làm đầu tàu dẫn dắt cả đội nhờ biết rõ từng đội sinh và biết gây tinh thần đồng đội.

3. Đội trưởng có trách nhiệm với ai? Có trách nhiệm đối với mình: Mọi thành quả đều do em tự tạo ra: học vấn kém sút, nếu em ít chăm học; thể lực yếu vì lười tập thể dục, ít chơi thể thao; tinh thần đội kém hay uy tín thấp cũng đều do lỗi tại em! Trong các trò chơi, đội em thường nhận đèn đỏ chỉ vì em ít hăng hái học tập, không lôi kéo được đội sinh cùng tiến lên. Em phàn nàn đội sinh phụ trách sạch sẽ thường hay quên quét bụi ở góc Đội, hay quên sắp ghế lại sau buổi họp, nhưng tại sao em lại để cho mẹ nhắc nhở sắp đặt lại sách vở ngắn ngang trên bàn học của em? Em phàn nàn một đội sinh thường đến họp trễ vài ba phút nhưng tại sao trong các buổi họp đoàn em lại đến 5, 7 phút sau các anh em khác ? Em có trách nhiệm đối với từng đội sinh một. Vì vậy phải luôn mở mắt vểnh tai theo dõi họ, nâng đỡ họ khi cần, an ủi họ khi họ buồn, thúc đẩy họ khi họ lơ là. Các đội sinh tin ở em, nên cũng đòi hỏi nơi em nhiều. Em có trách nhiệm đối với Đội: Em phải chăm lo gìn giữ vật dụng Đội, phải xem chừng đến quỹ tiền của Đội, đến góc Đội, đến sức khỏe và sự tiến bộ của đội sinh. Em chịu trách nhiệm khi dẫn Đội đi xuất du hay đi trại, lúc tắm sông... Em còn có trách nhiệm đối với Đoàn.

Được tham dự Hội Đồng Đoàn, đó chẳng phải là một vinh dự suông. Em phải góp công vào sinh hoạt của Đoàn. Anh Thiếu Trưởng họp Hội Đồng Đoàn là để tìm hiểu ý kiến của các Đội, vì vậy em cần chăm chỉ theo dõi buổi họp, để xuất những ý kiến xác đáng, hiến những đề nghị hữu ích. Bổn phận trước nhất của em là phải đặt quyền lợi của Đoàn trước quyền lợi của Đội, vì không phải Đoàn sống cho Đội mà chính Đội phải sống cho Đoàn. Đội là tay chân mà Đoàn là thân hình. Em có bổn phận giúp các Trưởng trong Đoàn chăm lo việc giáo huấn các em. Vì vậy đừng ngần ngại nói hết cho các Trưởng biết về mỗi em đội sinh của mình, những tiến bộ của họ cũng như những lo âu của em về họ. Rồi em có thể xin các Trưởng những lời khuyên để làm tròn sứ mạng. Nói rộng lên, em có trách nhiệm đối với đất nước. Với bảy đội sinh ấy em phải tạo ra thành bảy công dân hữu ích cho Tổ quốc. Đó là một vinh dự tuyệt vời. Một đội trưởng tốt thường ngày dành ra 5, 10 phút để nghĩ đến các đội sinh của mình, nghĩ nhiều hơn đến các em yếu kém, các em có "sự cố."

4. nghệ thuật điều khiển: Châm ngôn của người thủ lãnh là:

- Không làm gì hết.
- Không để cho ai muốn làm gì thì làm.
- Mỗi người dưới quyền đều có một việc làm, do mình phân công.

Nếu đội trưởng sợ các em làm không đạt, mà tự làm lấy cho vừa ý, là một đội trưởng tồi. Vì vậy em phải giao việc cho từng đội sinh. Có làm mới học được việc. Họ còn học hỏi được hơn nếu làm chưa đạt, rồi sau đó em chỉ cho họ cái sai sót và giúp họ hoàn thiện công việc. Giao tất cả công việc cho anh em trong đội, rồi em khoanh tay ngồi rung đùi hay sao? Không! Em sẽ theo dõi khi thì người này, khi người khác, góp một ý với em này, chỉ một mánh lối cho em kia, và nếu có việc gì khó nhất, nặng nhọc nhất, em sẽ tự đảm nhận. Đứng mũi chịu sào là thế đó! Em lại còn lấy ý kiến của anh em trong đội để xem nên phân chia công tác ra sao, ai làm được việc này, nhiệm vụ kia nên giao cho ai phụ trách? Các đội sinh sẽ vui vẻ bắt tay vào việc hơn vì đã có góp ý kiến vào. Nhưng thỉnh thoảng cũng nên đổi người, đổi việc để ai cũng có dịp tập tành, chứ đừng luôn luôn giao việc khó cho em A, còn em B thì cả năm chỉ làm việc nhẹ quen tay. Khi giao việc cũng phải khéo léo. Em không nói: "Này, chú mà làm việc này, nhanh lên nhé, phải xong trước giờ khám đội đó!" Không! em tập họp đội lại rồi nói: "Gần đến giờ khám đội rồi. Hôm nay đội ta phải giặt cờ danh dự mới được! Có những việc này cần làm xong trước khi các Trưởng đến thăm đội. Em A làm giúp việc này, em B làm giúp việc kia. Có việc nọ nữa, em nào giúp cho được không? ..." Nhưng đừng ra lệnh. Khi cần giao việc cho ai, em hãy dịu dàng em muốn giao cho em ấy công việc gì, phải làm như thế nào, phải xong lúc nào. Mật ngọt chết ruồi, lời dâng chẳng ai thích. Dặn dò xong, nói thêm một câu: "Việc khó đấy, nhưng anh chắc em sẽ chu toàn. Anh tin ở em." Với nụ cười, mọi việc sẽ trôi chảy. Em biết rõ từng đội sinh, em cần phải nói gì với mỗi người để họ vui vẻ nhận việc. Trước ngày trại đoàn, hay ngày lễ Liên Đoàn, em đã nghĩ đến những việc đội em cần làm để bàn bạc với anh em trong đội. Có chương trình rồi, lại phải nghĩ đến phuơng tiện, phân công cho anh em. Nếu có đội sinh phạm lỗi, thì anh đội trưởng không phải nổi một trận lôi đình, mắng xối xả mà sửa chữa được. Phải từ tốn giải thích cho em ấy hiểu rõ sai sót của nó, và hiến cho em ấy việc sửa sai, lấy công chuộc tội. Ví dụ: Trong buổi họp đội, một em làm mất trật tự hay tỏ rõ sự ương ngạnh, hoặc gian lận trong cuộc chơi... Nếu ngay lúc đó trước mặt đông đủ bạn bè, em giáng cho cậu ấy một tràng lời mắng, xỉ vả, thì chẳng lợi gì, mà lại có thể làm cho em ấy phạm thêm một lỗi nữa, vì không chịu nhục trước bạn hữu được, nên đã thốt ra những lời lố mäng để tự bào chữa. Hãy để cho cơn giông tố qua đi, lựa lúc ôn tồn phân tích cho em ấy hiểu rõ lỗi lầm và tự ý tìm cách chuộc tội. Phải làm cho đội sinh ấy hiểu rằng thái độ của em do tình thương bạn mà có. Khi nào thấy các đội sinh có một cử chỉ đẹp, một sự cố gắng, một điều hay... thì đừng quên khen một vài lời để khuyến khích, để gây lòng tự tin, để cho em đội sinh ấy thấy rằng muốn trở thành một Hướu Đạo Sinh chân chính thì phải làm gì. Ví dụ: Trong buổi họp, em nói: "Hoan hô Hươu 3 (vì trong đội Hươu của em, mỗi người có một số: Đội trưởng là Hươu 1, Đội phó là Hươu 2, ai thâm niên trong đội có số cao...) đã làm được một việc thiêng quý, hay em Hươu 5 đã giặt được cờ trong trò chơi lớn..."

5. Các đội sinh của em muôn giờ? Trẻ em có bao nhiêu là ham muôn, ta nên tìm hiểu để đáp ứng đúng ý nguyện của chúng thì sẽ thành công trong việc giáo dục. Các em có trí tưởng tượng mạnh: Một đám đất hoang là sa mạc, một lùm cây là rừng rậm. Nhờ tưởng tượng mạnh nên họ xây dựng mau chóng bất kỳ một hoàn cảnh nào và khi đã xây dựng một khung cảnh thì em sống hẳn trong khung cảnh ấy. Các em có tánh bắt chước: Nhưng bắt chước mọi việc: cái tốt cũng như cái xấu, em bắt chước cái em cho là người lớn: một điệu hồn giọng, một lối khoa tay múa chân... kể cả tập hút thuốc cũng là bắt chước để ra vẻ ta đây là người lớn. Tục ngữ ta có câu "Cha nào con nấy!" Không phải do di truyền mà do tánh bắt chước. Vậy em phải làm gương thế nào để cho các đội sinh bắt chước trở thành người tốt. Các em yêu thích thiên nhiên: Thích sống giữa nơi trời cao mây rộng, vậy đội em không nên luôn luôn họp ở Đoàn quán mà cần phải tổ chức những cuộc xuất du, cắm trại... Các em có óc sáng tạo: Vậy phải hướng cho đội sinh làm thủ công trại.

Các em thích phiêu lưu mạo hiểm: Nên ta phải cung ứng bằng những cuộc thám du, trại bay... Các em có tính hiếu động: Vì cơ thể bắt đầu nảy nở, tay chân ngứa ngáy, gấp chó thì đá chó, gấp mèo thì đánh mèo, ra ngoài đường thì lấy giàn giây thun bắn vỡ bóng đèn, vào lớp thì muốn đấm bàn đấm ghế. Ta phải biết cách hướng dẫn các em dùng sinh lực vào những công việc lợi ích : tập thể dục thể thao... và phải cung ứng cho chúng những trò chơi hoạt động. Các em thích la hét vui nhộn: Vậy phải thỏa mãn chúng bằng những tiếng reo, những bài hát. Đề cập đến bài hát, anh lưu ý em nên tập cho đội những ca khúc lành mạnh, hùng dũng, có ý nghĩa giáo dục... nhớ tránh những bài ca ủy mi, nhảm nhí, hạ cấp. Khi hát thì phải đúng âm, đúng giọng, lên bõng xuống trầm thì mới hay, đừng ậm à trong họng nhưng cũng đừng hét muốn thủng màng nhỉ người nghe! Các em muốn

chơi : Trên tất cả mọi thứ là các em muốn chơi. Vậy em phải biết lợi dụng sở thích này để lôi cuốn và giáo dục các đội sinh. Chơi cho đúng mục đích, hướng dẫn chơi cũng phải có nghệ thuật thì mới đạt được kết quả mong muốn. Những trò chơi này phải làm sao cho hấp dẫn, có tính cách thi đấu và bằng những trò chơi này mà chúng ta có thể khắc sâu vào tâm trí của trẻ những gì khiến chúng dạn dĩ, tuân theo quy tắc, có kỷ luật, biết tự kiềm chế, tinh thực, cương dũng, có khả năng lãnh đạo, tính vị tha, tinh thần đồng đội. Em có thể sử dụng trò chơi với nhiều mục đích:

- Huấn luyện hay ôn tập (đôi khi để trắc nghiệm).
- Giải tỏa không khí rít rạc, tẻ lạnh.
- Cưỡng bách và phát triển kỷ luật để đưa trở lại nề nếp sau những hoạt động riêng rẽ.
- Tăng hay giảm nhịp độ của buổi họp.
- Áp dụng việc huấn luyện bằng thực hành và vui vẻ.
- Gây tinh thần đồng đội. Ngoài những mục đích kể trên, khi quan sát cuộc chơi, em có thể tìm thấy những đức tính hoặc nết xấu biểu lộ nơi đứa trẻ một cách tự nhiên. Nhờ đó, ta giúp cho chúng phát triển những đức tính tốt và sửa sai những nết xấu. Muốn thành công trong việc dẫn chơi, em nên làm một cuốn sổ tay ghi chép những trò chơi theo từng mục:
  - Trò chơi chung.
  - Trò chơi đồng đội.
  - Trò chơi tiếp sức.
  - Trò chơi luyện giác quan.
  - Trò chơi trắc nghiệm.

Trong mỗi loại trò chơi, em cần phải phân biệt trò chơi trong phòng hoặc ngoài trời. Đề tài chơi cũng phải thay đổi luôn, chứ một trò chơi dù hay đến mấy đi nữa, chơi hoài cũng nhảm chán. Trọng tài cuộc chơi cũng phải thật công minh, luôn nhắc nhở các em chơi cho thắng thắn... Hướng Đạo Sinh ở ngoài đời cũng như trong cuộc chơi, không có chứng thụi ngầm, đá mót, không ăn gian. Chơi phải có tinh thần thượng võ, không đánh người dưới ngựa. Thắng không kiêu, bại không nản. Hướng Đạo vừa thỏa mãn trí tưởng tượng của trẻ em, vừa thỏa mãn tính bắc chước của chúng. Hướng Đạo tạo cho trẻ có dịp sống như những anh hùng, làm như những người lớn và cả làm cho họ tự tưởng rằng là người lớn rồi. Chúng ta hướng dẫn trí tưởng tượng của các em, cung ứng những đề tài làm cho em thích thú và trở thành tốt hơn. Vì thế, điều kiện quan trọng cho một trò chơi lớn là đề tài trò chơi.

6. Phân công trong đội: Theo phương pháp hàng đội, mỗi đội sinh phải nhận một công tác thường xuyên trong đội và chịu trách nhiệm về công tác ấy. Khi họp đội, phải trường trình về công việc của mình phụ trách. Anh đội trưởng không có công tác riêng nhưng phải lo phân chia công việc và có phận sự điều hợp.

- Theo dõi và kiểm soát sự thực hiện.
- Sẵn sàng giúp các đội sinh hoàn thành nhiệm vụ khi cần thiết.

Nhờ sự phân chia công tác ấy mà các đội sinh tự rèn luyện mình bằng việc làm. Mỗi đội sinh có thể nhận hai công tác nếu cần, nhưng không có đội sinh nào chẳng có đặc nhiệm cả. Phải có tên đặc nhiệm lăm khi cũng giúp cho tinh thần đội thêm vững mạnh. Ví dụ: Có đội gọi anh thư ký là nhà sử học của đội, gọi anh thủ quỹ là nhà ngân hàng...

Trách nhiệm của các đội sinh:

- Thư ký (Scribe): Giữ sổ đội, ghi biên bản các buổi họp, những kỳ trại, thám du. Viết lịch sử đội. Thông tin về đội cho các đội sinh.
- Thủ quỹ (Treasurer): Giữ sổ chi thu, giữ quỹ đội, thu nguyệt liêm, tìm cách làm giàu cho quỹ đội.
- Thủ cụ (Quartermaster): Giữ dụng cụ của đội. Phải lo bảo quản chu đáo. Trước ngày đi trại phải xem xét lại vật dụng, xem còn thiếu gì ? Di trại về, lo phơi lều, chùi rửa các vật dụng khác trước khi cất vào chỗ thích hợp. Nên ghi dấu riêng của đội vào mỗi đồ vật của đội.
- Quản thủ thư viện (Librarian): Giữ sách báo của đội. Sách báo phải sắp đặt trật tự, cho mượn có thời hạn... phải nhắc nhở những người mượn đã quá hạn đem sách đến trả.

- Quản trò (Cheermaster): Có nhiệm vụ bắt bài hát, cho băng reo, hướng dẫn trò chơi, điều hành chương trình lửa trại.

- Hỗn đầu quân (Grubmaster): Lo về ẩm thực cho đội khi xuất du, khi đi trại, hội hè...

- Y tế của đội: Lo hộp cứu thương, phải tìm học cách chữa thương, trị bệnh thông thường để sẵn sàng chăm sóc anh em và dạy cho anh em về môn cứu thương.

- Chủ bút báo đội: Lo thu thập bài, viết, vẽ, lo cho tờ báo ra đúng kỳ...

- Huấn luyện viên thể dục thể thao: Chịu trách nhiệm về sức khỏe của đội, điều khiển các cuộc thi thể lực và giữ sổ các thành tích của mỗi em đội sinh. Hướng dẫn cách tập chạy, nhảy cho có kết quả, tập cho các em bơi lội... Tùy theo nhu cầu mà em có thể đặt thêm công tác để giao nhiệm vụ cho các đội sinh.

Em đội phó: Anh muốn nói rộng hơn về em đội phó. Đội phó là người em đã chọn để cùng nhau dấn bước, đưa dắt đội lên đường. Đội phó giúp em lãnh đạo đội và huấn luyện đội sinh. Em phải xem đội phó như là một người bạn thân, một người cố vấn, một người cộng sự, người thay thế khi em vắng mặt và chuẩn bị cho bạn ấy làm người kế vị khi em rời đoàn.

- Đội phó là người bạn của em: Đội trưởng và đội phó quyến luyến nhau vì có cùng những ý nghĩ, những lo âu, những bồn phận và vì đã hiểu nhau xâu xa từ lâu. Em đội phó không khi nào ganh tị với đội trưởng.

- Đội phó là cố vấn của em: Đội phó góp ý với em để hoạch định chương trình sinh hoạt của đội, nâng đỡ, khuyến khích khi em có điều gì phiền muộn trong công việc đội cũng như khuyến cáo em bớt hăng say muốn thực hiện việc này việc nọ quá khả năng của đội.

- Đội phó là người cộng sự của em: Nếu em muốn tự làm lấy mọi việc thì chẳng bao lâu sẽ thấy kiệt sức, cạn sáng kiến; trong lúc đó em đội phó thất nghiệp sẽ mau chán và đội sinh thấy đời sống đội tệ hại. Hai bộ não có nhiều sáng kiến hơn một, bốn mắt thấy rõ hơn hai, trong việc nặng nhọc nếu có hai người cùng làm sẽ trở nên dễ dàng. Vì vậy đội trưởng sẽ nhờ em đội phó giúp, lầm khi lại nép mình để cho đội phó làm cho quen việc. Chẳng những em luôn luôn bàn bạc với đội phó về công việc sắp làm, hỏi ý kiến của đội phó, giao việc cho đội phó, giao hướng dẫn một trò chơi, huấn luyện một môn kỹ thuật. Đừng sợ đội phó thành công nhiều rồi gây ảnh hưởng cá nhân ở trong đội. Cũng đừng ngại giao cho đội phó chỉ dẫn và theo dõi một đội sinh nào đó, vì e rằng đội phó có thể dễ dàng thành công hơn em, vì gần gũi hơn hay vì hợp tính hơn...

- Đội phó sẽ là người thay em xử lý công việc: Thường ngày, khi em bận thì đội phó thay thế. Ví dụ: đội phó sẽ thay em điều khiển họp đội khi em bận việc vì em đã bàn định về chương trình buổi họp, về phân công cho anh em trong buổi họp... với đội phó trước rồi. Làm thế nào để sự vắng mặt của em không ảnh hưởng đến kết quả của buổi họp vì đội phó đã làm đúng những điều đã cùng em hoạch định. Đội phó sẽ tường trình lại cho em sự diễn tiến và kết quả của buổi họp.

- Đội phó sẽ là một đội trưởng tương lai, khi em rời đội: Vì vậy em phải lo cho em đội phó giỏi về kỹ thuật, thành thạo việc cầm đội, phải tập cho đội phó nhận trách nhiệm về đội và nâng cao uy tín của em ấy trước mặt mọi người. Em đừng bao giờ trách cứ đội phó trước mặt các đội sinh. Một sự thiếu trật tự, không vâng lời ở đội phó là một lỗi nặng hơn khi một đội sinh mắc phải. Tuy em không bõ qua, nhưng hãy chờ lúc bình tĩnh để làm cho đội phó biết lỗi và hiểu trách nhiệm của mình. Nếu em giúp cho đội phó tự rèn luyện thêm, em ấy có thể trở thành một đội trưởng tốt sau này. Đó là một sự đóng góp quý báu và lớn lao của em đối với phong trào. Sự đóng góp ấy trong khả năng của em có thể làm được. Em yêu các đội sinh như yêu các em ở nhà, nhưng đội phó là người em yêu nhất vì đó là cánh tay phải của em, là kẻ mà em đã chọn làm người cộng sự. Tuy Đoàn Trưởng để cho em toàn quyền chọn đội phó, nhưng anh chắc rằng trước khi quyết định chọn ai, em cũng đã thăm dò ý kiến của các đội sinh và nhất là cũng đã xin ý kiến của Đoàn Trưởng. Có lần, một đội trưởng không nghe lời khuyên bảo của Đoàn Trưởng và cứ khăn khăn giữ quyết định chọn một đội sinh ban thân làm đội phó. Đoàn Trưởng vẫn không nài ép, sau khi đã giải thích cặn kẽ hơn thiệt, anh vẫn tôn trọng ý kiến của đội trưởng. Vì vậy mà sau này, đội ấy không chạy, đội trưởng hối hận đã không cân nhắc kỹ những lời chỉ bảo của Đoàn Trưởng mình. Nhân đây, anh cũng muốn nhắn nhủ em đội phó vài lời: Em đội phó! Em là hướng đạo sinh thứ hai trong đội. Em chớ tranh quyền với đội trưởng. Anh dặn thế, vì có thể bởi vô tình, em có ý nghĩ rằng em làm nút nhanh hơn, hoặc em có nhiều sáng kiến hơn anh đội trưởng. Những ý nghĩ ấy làm hại rất nhiều cho tinh thần đội. Là đội phó, em nên tự nhủ mình phải luôn luôn tuân lời anh đội trưởng để làm gương

cho đội sinh. Em phải tỏ ra là một Hướng Đạo Sinh gương mẫu trong đội. Khi đội trưởng giao cho em công việc gì, anh ấy tin chắc rằng việc đó sẽ thành công. Vậy em ráng chu toàn để đáp lại lòng tin tưởng ấy.

7. **tổ chức đội:**

Tên Đội: Mỗi đội chọn một con vật để đặt tên cho đội, một con vật mà anh em muốn học lấy đức tính. Mỗi đội chọn lấy màu cờ, màu tua vai, thường là theo màu sắc của con vật. Chọn một con thú để làm biểu tượng để noi theo các đức tính của con thú ấy và bỏ qua các tật xấu của nó. Đội Sư Tử luôn luôn can đảm nhưng không hiếp kẻ yếu; Đội Chồn tinh không, nhanh nhẹn nhưng không xảo trá, phản trắc; Đội Đại Bàng luôn luôn hướng về đỉnh cao nhưng không tham ăn... Mỗi đội sinh phải biết cách sinh sống, đức tính con vật đội, và học tiếng kêu. Khi nghe đội trưởng hú lên tiếng kêu của đội, mỗi đội sinh kêu tiếp và chạy đến họp. Con vật biểu tượng sẽ được vẽ lên cờ đội, vẽ cả ở lều đội và các đồ dùng của đội.

Châm ngôn của đội: Sóc: nhanh! Hổ: hùng! Voi: mạnh! Châm ngôn thúc dục các đội sinh hăng hái thực hiện chương trình của đội, mỗi ngày một nhanh hơn, hùng dũng hơn, mạnh hơn. Châm ngôn kêu dòn, lanh lảnh, khúc chiết, thúc dục... Em hãy tìm một châm ngôn đẹp đẽ như châm ngôn các hiệp sĩ và gắng mà noi theo.

Tiếng kêu: Tiếng kêu của đội dùng để gọi các đội sinh khi bắt đầu nhảy vào cuộc chơi, cuộc thi, khi cám ơn hay chào ai. Tiếng kêu phải cho giống, ngộ nghĩnh, không phải chỉ để hé lộ tên cho ồn ào mà phải ngắn, có nhịp điệu hấp dẫn, vui vẻ, nhẹ nhàng, thanh tao hay mạnh mẽ, hùng dũng. Tiếng kêu là tín hiệu riêng của đội, ta không nên bừa bãi lúc nào cũng gầm thét ồn ào làm mất vẻ trang nghiêm, ngược lại đội em cũng đừng nhại tiếng kêu của đội khác.

Bài hát đội: Bài hát đội cũng giúp cho tinh thần đội càng vững thêm. Nếu trong đội có em nào biết sáng tác ra một bài hát thì quý lắm. Bài hát ca tụng những đức tính của con vật đội mà các em muốn noi theo. Nếu trong đội không có ai đặt được bài hát thì các em nhờ chú bác, anh em, bạn bè... sáng tác giúp một bài cho hợp với châm ngôn và tôn chỉ của đội em, chứ dùng lại các bài hát đội sẵn có thì những đội trùng tên đều hát giống nhau cả vậy còn gì là đặc biệt, dù bài hát đó có hay đến mấy đi nữa!

Lễ đội: Lễ đội làm cho tinh thần đội thêm chặt chẽ. Trong thời gian chuẩn bị lễ, các em cùng nhau góp sức, gây thêm tình đoàn kết, thân ái. Các em cố tìm sáng kiến để làm cho lễ đội thêm rực rỡ, thành công tốt đẹp.

Đội phả: Trong đội phả các em ghi lại lịch sử đội, các hoạt động của đội từ ngày thành lập, những thành công, các kỷ tích, điều vui, chuyện buồn của đội, những cơ hội đã được tặng cờ danh dự, danh sách các đội sinh được lên hạng Nhì, hạng Nhất... Nếu đội có các luật riêng của đội thì ghi vào đầu sổ, cả bài hát của đội nữa. Mỗi đội sinh, sau khi tuyên hứa, được ghi lại chữ ký của mình trong đội phả. Trong sổ này, em có dành những trang để ghi chi tiết về đội của em, những trang dành riêng cho từng đội sinh: trên trang đó, em ghi họ tên, tuổi, ngày tuyên hứa, các chuyên hiệu đã qua của mỗi em. Rồi những bản kiểm diện và chương trình các buổi họp

Sổ tay của đội trưởng: Đó là một cuốn sổ tay dày, bìa dai chắc, vì cần ghi chép nhiều và thường dùng luôn... Nó luôn ở túi áo hay trong cặp sách chứ không nằm yên dưới bàn. Em hãy ghi chép vào đó những điều gì cần biết, để khi cần đến có thể lật ra mà tham khảo. Em có thể chia cuốn sổ ra hai phần: nửa trước dùng để ghi tất cả những điều gì có thể hiểu ích cho em hay cho đội. Ví dụ em sẽ ghi vào đó những quyết định ở Hội Đồng Đoàn, những mánh khoe hay, những thủ công trại độc đáo mà em đã được mục kích, cả những bài hát, những điệu múa, những trò chơi. Nửa sau của cuốn sổ dùng để ghi những nhận xét của em về các đội sinh. Mỗi đội sinh được dành vài trang; em ghi rõ tên họ, nghề nghiệp và địa chỉ của phụ huynh; học lực của đội sinh; thành tích ở trường và tính nết ở nhà... những điều hay cần bồi bổ, những điều dở cần uốn nắn, những tiến bộ cần khích lệ... để khi các Huynh Trưởng hỏi đến, em có thể trình bày đầy đủ về một đội sinh của mình.

Góc đội: Điều lý tưởng là Đoàn có Đoàn quán, ở đó mỗi đội có một góc riêng. Đội sinh vào góc đội thấy vui vẻ như khi đi đâu xa được trở về nhà. Ở góc đội, các đội sinh cần được thấy thoải mái, thân mật, nhờ đó mà gây tinh thần đội. Việc trang hoàng góc đội là một công tác chung cho tất cả mọi thành viên: một vài tranh ảnh đẹp, một đôi thủ công tinh xảo đủ làm cho góc đội ấm cúng, chứ đừng ham nhiều, thêm bè bộn mà lại quê kệch, thiếu thẩm mỹ. Góc đội của em phải khác hẳn các góc đội khác, thế mới "cử." Nhưng đừng tưởng rằng mua vài bức tranh đẹp, đắt tiền treo lên là được. Lẽ dĩ nhiên, góc đội khi nào cũng phải sạch sẽ, ngăn nắp, trước cũng như sau buổi họp. Các em gắng tự đóng lấy những đồ dùng: ghế ngồi, măc áo, giá treo mũ, bảng nút, bức hình của con vật đội, một bình hoa nhỏ, bảng những chuyên hiệu đã qua được.

Đồ dùng của đội: Mỗi đội thường có một lều đội với đầy đủ cọc chống, dây dựng, đèn bão, dụng cụ nấu ăn... Chẳng riêng gì người phụ trách thủ cụ, mà tất cả các đội sinh phải chú ý giữ gìn vật dụng của đội để khỏi phải mua sắm nhiều lần, hao quỹ của đội, mà cũng là dịp để biết công lao của người sản xuất, phải biết gìn giữ dụng cụ của mình và quý trọng đồ vật của kẻ khác. Nếu không tập quen tánh chăm sóc đồ dùng, thì khi lớn lên sẽ có thói cầu thả, làm đâu vứt đấy, làm xong không lau chùi sạch sẽ, cất vào nơi nhất định, khi cần đến lại phải tìm kiếm, lục xáo lung tung. Đí trại về, hôm sau phải nhớ đem lều ra phơi nắng, tránh cho khỏi ẩm ướt chong mục nát, nếu có chỗ nào rách thì phải lo mang vá lại ngay. Dây căng lều cũng cần giữ khô ráo, các cọc sắt cần chùi sạch và nhớ đừng nhét vào trong lều vải, rỉ sét của sắt làm hỏng vải lều, lều phơi xong được xếp cẩn thận, cất chỗ khô ráo và thỉnh thoảng cần được trông chừng kéo bị chuột cắn hoặc mối mọt. Các dụng cụ thủ công như rìu, cưa, đục... cần được mài dũa lại, bôi dầu mỡ trước khi cất vào kho. Mỗi đội cũng nên có một hộp cứu thương nhỏ, đựng các thứ thuốc thường dùng: bông, băng, thuốc đổ, thuốc nhức đầu, thuốc đau bụng, chữa bỏng... Một vài đoàn có tập tục buộc tất cả các đoàn sinh đều có riêng một hộp cứu thương nhỏ bằng bao thuốc lá, luôn luôn mang theo trong túi áo, bất kỳ khi đi học, khi đi chơi hay đi trại, trong đó đựng một ít bông, một vài ống nhỏ thuốc đổ (như những ống thuốc tiêm).

Nghề riêng: Nghề riêng của đội sẽ làm tăng tinh thần hợp tác trong công việc, làm cho đội em khác với các đội khác và còn có thể gây thêm quỹ đội. Khi chọn nghề riêng, cần để ý đến tài năng và lòng ham thích của các đội sinh, sao cho đội sinh thích nghề ấy và ưa thực hành. Ví dụ: học nghề may, nhận may đồng phục cho các bạn, may lều cho các đoàn. Học nghề hớt tóc, cắt tóc cho các bạn đoàn sinh để gây quỹ đội. Học nghề mộc, đóng bàn ghế xử dụng tại đoàn quán, ngoài ra bán rẻ cho gia đình, bạn bè...

8. đời sống đội.

Hội đồng đội: Là một buổi họp đội với thành phần thu gọn, chỉ gồm những đội sinh đã tuyên hứa để kích thích các đội sinh mới cố gắng học hỏi chóng vượt qua "Bước đường" đầu trong đời Hướng Đạo. Quan trọng hơn những buổi họp đội thông thường, Hội đồng đội có nhiệm vụ:

- Định đường hướng sinh hoạt của đội.
- Vạch chương trình sinh hoạt của đội.
- Chương trình toàn năm.
- Chương trình từng quý.
- Chương trình hàng tháng.
- Chương trình hàng tuần.
- Án định những mốc mà đội sinh phải vượt qua.
- Biểu quyết nhận đội sinh mới.
- Thu thập ý kiến để trình Hội Đồng Đoàn.
- Thông báo những quyết định của Hội Đồng Đoàn và bàn cách thi hành.
- Duyệt thành quả của đội.
- Hoạch định công việc sắp tới: trại đội, xuất du đội, việc thiện đội, gây quỹ cho đội...

- Xét về việc thưởng phạt trong đội. Nói đến thưởng phạt thì phải phân minh, tuy nhiên anh muôn nhắc các em là nên dùng thưởng hơn là phạt. Tuyên dương cái tốt thì mọi người sẽ cố gắng để noi theo, như vậy dần dần cái xấu sẽ bị triệt tiêu. Lúc đội chưa vững, có nhiều việc cần phải bàn, thì mỗi tháng họp Hội đồng đội một lần. Khi công việc đã chạy đều thì hai tháng hoặc một quý mới lại họp Hội đồng đội chứ đừng làm thường xuyên quá sẽ mất phần tôn nghiêm.

Hợp đội: Đội có thể họp sau buổi họp đoàn hoặc trong một dịp khác, ở đoàn quán hoặc ở ngoài trời tùy theo mục đích buổi họp. Muốn buổi họp đội được thành công, em phải chuẩn bị chu đáo, vui nhộn, thân mật, có tổ chức, có học, có chơi:

Chuẩn bị: Cũng như mọi sinh hoạt khác, buổi họp đội cũng phải được em bàn bạc kỹ với đội phó và các đội sinh. Vì mỗi đội sinh phải có công tác trong buổi họp, dù chỉ là cho biết nhận xét và đề nghị về buổi họp đội. Người đội trưởng không độc chiếm diễn đàn, không nói luôn từ đầu đến cuối buổi họp, em điều khiển buổi họp như một người nhạc trưởng, một người hướng dẫn trò chơi. Để chuẩn bị cho buổi họp, em luôn luôn tự đặt các câu hỏi: Ở đâu? Khi nào? Làm gì? Ai làm? Làm thế nào? Trước hết phải lo vạch chương trình hàng quý, hàng

tháng. Có những công việc đã dự định được, cần theo sát, đừng bỏ qua. Rồi phải nghĩ đến buổi họp suốt cả tuần trước đó. Khi tìm ra một ý gì hay, ghi nhớ đến một việc gì cần làm, em hãy ghi ngay vào sổ tay. Em nhớ lại những lời dặn của các Trưởng, những thảo luận của các bạn ở Hội Đồng Đội Trưởng. Do đó, em phải hoạch định trước, chứ không để đến cận ngày họp mới vạch chương trình. Gần ngày họp, em thảo luận với đội phó và nếu cần với một vài đội sinh thâm niên. Các em cùng nhau quyết định các mục của buổi họp:

- Câu chuyện của anh đội trưởng sẽ nói về đề tài gì?
- Sẽ học về môn kỹ thuật nào? Ai hướng dẫn?
- Cho trò chơi gì? Ai cho chơi?
- Hát bài gì? Ai tập hát?
- Chuyện gì cần bàn? Ai trình bày? Nên nhớ rằng khi lập chương trình buổi họp, phải có những sinh hoạt, những trò chơi dự trữ để phòng hờ khi có một khoảng trống ngoài ý muốn.

Chương trình buổi họp đội: Anh ghi lại sau đây một chương trình buổi họp đội, không phải để em noi theo đúng mọi chi tiết, nhưng để em thấy rằng buổi họp phải cân đối, các sinh hoạt phải bù cho nhau. Trong các buổi họp hay xuất du cần 4 điều:

Hoạt động: Các đội sinh đầy nhựa sống, cần phải cho họ chơi, tổ chức các cuộc tập luyện, tranh tài... chứ đừng để họ ngồi yên.

Chơi nhiều: Trò chơi, bài hát, truyện kể. Huấn luyện mọi điều bằng trò chơi, dạy nút, tập thông tin, hay thực hành cứu thương cũng bằng trò chơi. Muốn hướng dẫn trò chơi, bắt đầu bằng một câu chuyện. Khi thấy các đội sinh hơi buồn chán thì cho một bài hát, một tiếng reo. Nếu họ náo loạn thì cho một trò chơi tĩnh. Khi nào cũng cần trò chơi cả. Phải sẵn sàng luôn để không khi nào bị khan bất ngờ. Đừng cho trò chơi ồn ào lúc bắt đầu hay lúc tan họp. Chấm dứt trò chơi khi các em đang còn thích chơi là giữ hy vọng thành công trong lần chơi sau.

Học điều mới: Mỗi lần họp là mỗi lần học thêm điều mới. Có học điều mới thì mới tiến thêm được... và nếu không tiến là lùi.

Tự luyện tập tính tình: Sự tập luyện ấy phải vui vẻ, hấp dẫn. Một vài lời về một đức tính Hướng Đạo, hay về một điều Luật, những lời khuyên bảo làm em yếu kém trở nên hùng dũng. Chương trình buổi họp còn phải tùy theo mùa và thời tiết để soạn. Mọi hoạch định điều được bàn bạc ở Hội Đồng Đội. Buổi họp phải trật tự và mỗi người phải biết hy sinh ý nghĩa của riêng mình để tuân theo quyết định chung của cả đội, vì quyền lợi chung của đội. Có thể mới học được đời sống dân chủ.

Thời gian họp: 1 giờ 30 phút.

Tiếng kêu đội.

Câu chuyện của anh đội trưởng: Trong câu chuyện này, em sẽ đưa ra khẩu hiệu của tuần lễ. Nên kể một câu chuyện ngắn, có ý nghĩa để làm ví dụ rồi rút ra kết luận. Kể một vài ví dụ tiêu biểu về việc thực hiện khẩu hiệu và những điều cần tránh. Nên nói ngắn gọn, rõ ràng, khúc chiết, lời nói của người anh dặn em.

Bàn công việc đội: Soát xét lại những quyết định trong buổi họp trước được thi hành đến đâu. Có thực hiện được khẩu hiệu tuần trước không? Thông báo những quyết định của Hội Đồng Đoàn và bàn cách thực hiện. Xem lại các bạn trong đội đã thực hiện trách vụ của mình ra sao? (Mỗi đội sinh trình bày công việc đã làm và các dự định). Mỗi người, từ đội trưởng đến đội sinh, cho ý kiến về các công việc trên, giúp cho công việc chạy đều. Cố gắng làm cho mỗi đội sinh đều có góp ý vì đây là ích lợi chung cho cả đội.

Trò chơi giải trí.

Học kỹ thuật hạng Nhì hay hạng Nhất... hoặc chuyên hiệu.

Trò chơi áp dụng kỹ thuật.

Một câu chuyện vui hay bổ ích để mở rộng kiến thức (do một đội sinh phụ trách) hay tập một kịch ngắn cho lửa trại sắp tới.

Hát.

Một điều rất quan trọng cần ghi nhớ là sau mỗi lần họp đội, em nhớ ghi vào sổ, dưới chương trình, những thành công cũng như những thất bại, những thiếu sót đã xảy ra trong buổi họp, tìm hiểu nhờ đâu mà thành công, tại sao mà thất bại, tại sao trò chơi này không đạt, tại sao không làm xong việc kia... để rút kinh nghiệm.

Đội xuất du: Sinh hoạt Hướng Đạo thường diễn ra ở ngoài trời, vì vậy họp đội ở đoàn quán ít chừng nào hay chừng ấy và thay vào đó là những buổi xuất du. Nhưng em hãy lưu ý, đừng tổ chức những sinh hoạt nguy hiểm hay quá nhọc. Sau đây là vài chương trình xuất du để gợi ý:

Đi một buổi xuất du: Buổi đi thuyền...

- Leo cột buồm: tập leo cây.

- Phương hướng: mỗi em tự vẽ trên đất một mặt la bàn với 8 hướng, nhìn theo mặt trời lúc đó (sau lấy la bàn ra để tự kiểm tra).

- Học nút: làm vài nút. Làm cái thang dây bằng nút.

- Khéo léo: qua một hố sâu (hoặc khoảng cách giữa hai cây) bằng cách treo mình trên sợi dây thừng với tay và chân.

- Cứu thương: băng đầu gối băng khăn quàng, làm cáng để tải người bị nạn.

- Thông tin: chia ra nhiều nhóm, mỗi nhóm hai người: nhóm 1 đánh Morse một bản tin của anh đội trưởng cho nhóm 2. Nhóm 2 đánh tiếp cho nhóm 3...

- Làm bếp: mỗi người nhóm lửa nấu một ca nước sôi để pha trà hoặc café mời nhau uống. Ăn dặm bằng bánh ngọt.

- Trở về, vừa đi vừa hát.

Đi cả ngày: Các đội sinh được lệnh tập họp ở một địa điểm X. Từ đó sẽ có những dấu đường (không dùng phấn viết). Giữa đường sẽ có những thử thách sau:

- Đọc một mặt thư bằng hình vẽ trên một phiến đá to.

- Trò chơi quan sát (trò chơi Kim): đi ngang qua một tiệm buôn, nhớ 24 mặt hàng bày trong tủ kính.

- Giải thích một đoạn dấu vết (quan sát và suy luận).

- Vẽ một đoạn đường đã đi qua (sơ đồ Gilwell).

- Học về thảo mộc: tìm 5 thứ lá cây.

- Thi nấu cơm trưa để ăn.

- Đoán giờ theo vị trí của mặt trời.

- Tham quan một di tích lịch sử. Tất cả các hoạt động trên sẽ lồng vào trong một đề tài chung cho cả cuộc xuất du và đượm tính chất phiêu lưu. Sau đây, anh em mình cùng xem một chương trình xuất du của đội do Trưởng Hổ Sứt đã viết ra cách đây đúng nửa thế kỷ mà vẫn còn hấp dẫn: "... Chúng tôi đi từ sớm, nhất định đến bốn giờ chiều là về đến nhà. Tôi cứ chiếu đúng chương trình đã định trước mà thi hành. Chương trình cuộc đi phải có đủ cả bấy nhiêu thứ. Nếu đem mỗi thứ ra mà nói thì hóa ra một lớp học đi chơi mất. Tôi quyết định làm một cuộc chơi lớn cho anh em vui đi. Cuộc đi này, chúng tôi phải đi về đủ 10 cây số cho anh Ân thử sức, cho anh em tập lối đi Hướng Đạo. Tôi phải dùng địa đồ để thi bằng dẫn đường, phải làm cơm để thi bằng cắm trại. Anh Sêu học nút, xem vết và học cây để thi bằng hạng Nhất. Bộ ba: Tứ, Xuân, Chính thì phải tìm vết, xem phương hướng, đi bước Hướng Đạo."

"5 giờ, còn sớm lắm. Cả đội đủ rồi sao anh Sêu không thấy đâu? Anh Sêu vẫn hay đến sớm cơ mà. Đợi năm phút rồi mười phút. Lo quá. Tứ chạy về phố mới xem anh ấy ra sao." "Giá có xe đẹp nhỉ!" "Phải, có xe đẹp thì nhanh hơn. Nhưng những cuộc đi ta phải đi chân cho quen, và lại đi chân mới biết được nhiều thứ." Một thoáng, Tứ đã về:" Anh Sêu đi từ bốn giờ rưỡi rồi." Anh em phân vân quá. Anh Chính ngầm đường đã một lúc lâu, bỗng kêu lớn:" Vết giày anh Sêu đây mà. Anh ấy đã đến đây rồi, đi ra chỗ này rồi thấy vết rối loạn." Tôi nhìn kỹ thì quả thế. Tìm lúc lâu mới có vết kéo dài như tên chỉ đường, rồi ở chỗ vào cầu chúng tôi tìm được mảnh giấy. Cả đội xúm lại, thì ra bức mặt thư anh Sêu để lại. Chắc bọn bắt cóc anh canh kỹ lắm nên anh không viết được, chỉ dùng móng tay vạch ngang dọc, trông như chữ Morse. Tứ và Xuân xem hồi lâu rồi dịch ra rằng:" Tôi bị bắt qua cầu." Tôi họp anh em lại, bảo rằng:" Lúc này ra thực hành phép đi Hướng Đạo. Cái cầu này dài hai nghìn thước. Chúng ra vừa chạy vừa đi, vượt qua trong 15 phút." Vừa đi, chúng tôi vừa để ý nhìn, nhưng cũng không thấy gì. Hết cầu, tìm ra một mặt thư nữa. Chỗ này có lẽ quân cướp phân vân rồiばn nhau nên anh Sêu dùng vết chì viết rõ được là:" Họ định đi về Bắc-Đông Bắc." Tứ nhận mặt trời mọc tìm phương hướng ngay. Xuân đóng la bàn thử

thấy thật đúng. Chúng tôi tất tả đi về phía đê Gia Thượng ngay. Phải đường rồi, có mấy chỗ thấy xếp đá hay buộc cỏ, rồi bỗng thấy vết đi quặt xuống bãi. Trên bãi cát, vết chân xem rõ mồn một, rõ truyện như đọc một tờ nhật trình vậy. Chúng tôi đi theo vết đến bên cái hố thì bỗng không thấy gì nữa. Chính thổi hiệu còi, hồi lâu hình như dưới hố sâu có tiếng đáp lại. Chúng tôi ghé xuống thì... trời ơi... anh Sêu nằm dưới hố, có vẻ bị thương nặng lắm. Lập tức tôi bảo Ân làm nút ghế để giòng anh Xuân xuống xem tình hình làm sao. Xuân đến nơi một lúc thì dùng còi báo cho chúng tôi biết rằng anh Sêu sai xương chân vì bị sa hố, anh bị cảm nữa. Tú và Chính vội vàng làm cáng rồi dùng nút gỗ thả xuống. Xuân đặt Sêu lên cáng để anh em kéo lên. Kéo lên việc khó lắm vì chúng tôi phải làm thế nào cho bờ hố khỏi lở không thì cả bọn sa xuống hết thấy còn gì. Kéo được anh Sêu lên, còn anh Xuân, lúc này cũng mệt nhoài vì anh dùng sức quá, Tú phải làm nút ghế kép mới lôi được bạn lên. Bây giờ đến chuyện chữa cho Sêu. Bong gân thì bóp bằng vỏ gạo. Chính phải đi tìm cây gạo ngay, còn Tú thì tìm khúc tần để chữa cảm. Một lát bệnh khỏi. Anh em vui mừng đã tìm thấy anh đội phó yêu quý, hót những "ban" rầm trời. Chúng tôi nghỉ một chút. Sêu và tôi vui sướng vô cùng vì đã tìm được một trò chơi cho anh em ôn lại những môn đã học và tập việc cho quen. Hai anh em định lần sau sẽ tìm một trò hay hơn và hồi hộp hơn nữa để cho cả đội chơi thỏa thích. Nhân tiện, chúng tôi lại bàn đến kỳ đi trại của đoàn vào tháng sau. Về việc này khi họp Hội Đồng Đoàn để làm chương trình, chúng tôi sẽ xin cho mỗi đội vẫn được giữ nguyên đội mà chơi chứ không chia rời ra, lại xin có một phần thì giờ riêng để trong đội làm riêng với nhau. Đúng mười giờ, tôi đi thu xếp việc làm cơm. Hôm nay việc này tôi làm lấy, vì tôi muốn tập để thi Hướng Đạo Hiệp Sĩ. Tôi phải làm cho đúng 11 giờ là ăn được, nhất định không để trễ. Rửa bát xong là tìm chỗ mát, anh em ngủ trưa. Trời nóng, tuổi trẻ, sau một buổi khổ nhọc, phải ngủ trưa thì thân thể mới vạm vỡ được. Đến lúc dậy, chúng tôi tập ném dây bắt người. Hồng Cẩm Sách trong các chuyện kiếm hiệp có lẽ cũng thế này chứ gì. Sau đó học Morse một lúc, tập làm việc thông tin như thực rồi chúng tôi đánh máy ván cầu giỏ. Trước khi về, lại thăm đình Gia Thượng, hỏi sự tích Thần, xem chỗ dân họp rồi vừa đúng 16 giờ về đến Hà Nội.

.....

Em cũng có thể tổ chức những cuộc xuất du với chuyên đề: tìm các thứ khoáng chất, các cây cảnh trồng ở vườn hoa, các cây cổ dùng làm thuốc... tùy theo trí tưởng tượng phong phú của em và nhu cầu của đội. Cũng như sau mỗi buổi họp, sau một kỳ xuất du, em nhớ ghi vào sổ tay những thành tựu và những thất bại để rút kinh nghiệm cho các lần khác.

Trại đội: Một vài tháng nên có một kỳ trại đội, trại là cực điểm của đời sống Hướng Đạo. Tuy rằng trại đội do em chịu trách nhiệm, nhưng cần báo trước cho Đoàn Trưởng biết rõ địa điểm, thời gian và chương trình trại, để anh ấy hoặc Đoàn Phó có thể đến thăm đội em... vì dù sao các Trưởng cũng chung phần lo lắng mỗi khi đội các em đi trại một mình

Chọn địa điểm: Nên chọn nơi có cảnh đẹp, khí hậu trong lành, có cây cao bóng mát, nơi dễ kiềm củi để nấu ăn và đốt lửa trại (nếu không, phải đem theo củi), sẵn nước trong tốt... nhưng đừng là một rừng rậm. Tránh chỗ bùn lầy nước đọng. Trại cũng không nên gần khu đông dân cư, để tránh làm phiền đồng bào, mà cũng tránh khỏi bị họ làm phiền mình. Nhưng cũng đừng nên ở nơi quá hẻo lánh, có nhiều bất tiện.

Chỗ cắm trại: Lều phải dựng nơi ít gió, đừng quá sát suối và cũng đừng đứng dưới tàn cây to. Chỗ tắm giặt phải ở dưới dòng suối, nơi lấy nước uống phải ở trên dòng. Bếp ở xa gốc cây. Luôn có sẵn củi khô. Thức ăn đầy kín, tránh nắng mưa, ruồi, kiến. Về mùa mưa, nhớ đào rãnh chung quanh lều để nước mưa khỏi chảy vào lều, ướt chăn mền.

Chương trình trại: Trại phải là một dịp để bồi dưỡng sức khỏe chứ không phải một cơ hội để phí sức. Tuy rằng mỗi ngày cần có vận động nhọc mệt để tối ngủ ngon giấc, nhưng đừng quá rá rời cơ thể. Vì vậy, cần lưu ý dành thời giờ để ăn uống và nghỉ ngơi. Chẳng những cần ngủ ban đêm, mà giấc ngủ trưa cũng cần thiết.

Ví dụ:

CHIỀU THỨ BẢY

17:00: Khởi hành tại một địa điểm đã hẹn trước.

17:30: Đến đất trại. Dựng lều, ăn tối.

20:00 : Lửa vui. Hát, múa, kể chuyện, kịch ngắn.

21:30: Tắt lửa. Ngủ.

NGÀY CHỦ NHẬT

05:30: Thể dục tự nhiên, tắm rửa, vệ sinh cá nhân.

07:00: Ăn sáng.

08:00: Chỉnh trang góc đội. Chào cờ.

08:30: Học kỹ thuật. Chia ra từng nhóm, mỗi nhóm học riêng một thứ, hoặc cả đội học chung.

10:30: Nấu ăn trưa.

11:30: Ăn trưa - nghỉ trưa.

14:00: Chơi, hát. Họp đội.

15:30: Ăn xế.

16:00: Hạ lều. Làm vệ sinh khu vực trại.

16:30: Chào cờ cuối trại. Lên đường về.

Trong thời gian cắm trại, mỗi đội sinh phải lo chu toàn trách nhiệm của mình. Em đâu bếp phải lo cho thức ăn được ngon miệng và đủ phần, đúng giờ giấc. Em lo củi phải chuẩn bị đủ củi để nấu ăn và đốt lửa trại. Em thủ cụ phải mang đủ dụng cụ lều trại và kiểm soát lại cho đầy đủ trước khi ra về...

Trại đoàn: Đi trại đoàn, các đội được nhiều cái lợi: được gặp đông đủ anh em trong đoàn, sống chan hòa trong tình huynh đệ rộng rãi hơn, chơi trò chơi lớn đông người nên lý thú hơn, tham dự lửa trại hào hứng hơn vì nhiều người tham gia đóng góp với những tiết mục đặc sắc, học hỏi được nhiều hơn nhờ có các Trưởng dày kinh nghiệm tổ chức và điều hành. Trại đoàn đem lại cho đội nhiều cái lợi, nhưng cũng đòi hỏi các đội nhiều. Em đội trưởng vẫn chịu trách nhiệm về đội mình, nhưng còn phải lãnh thêm nhiều nhiệm vụ chung của trại. Ở trại đoàn, Trưởng thường đi thăm các góc đội để xem các em tổ chức nếp sống thế nào, thực hành kỹ thuật lều trại, thắt nút... có đúng không. Các em tiếp đón các Trưởng không phải như toán lính dàn chào mà phải có lối trình diện đội độc đáo cho riêng mình. Điều đó, các em phải tập trước và thường thay đổi cho khỏi nhàm chán. Ví dụ: trước khi ban Trưởng đến cổng của đội, các em nấp mỗi người một nơi. Lúc Đoàn trưởng đi vào cổng thì đội trưởng nhảy ra trước và kêu tiếng đội, các đội sinh vừa kêu theo vừa túa ra, diễn hoạt cảnh đời sống của con vật trong một vài phút rồi xếp hàng ngay ngắn, hô châm ngôn thật hùng dũng rồi cùng chào Hướng Đạo để chính thức đón tiếp các Trưởng. Ở trại đoàn thì đơn vị thi đua là đội. Đội em phải chơi hết mình để dành phần thắng, thượng võ, không gian trá, không chơi xấu. Phải tập tành thắng không kiêu, bại không nản. Nhớ rằng tranh đua chứ không phải ganh tị. Phải làm bỗng reo để mừng đội thắng như vậy mới thật là lịch sự của người Hướng Đạo. Ở trại đoàn, đội trưởng thường được các Trưởng giao trách nhiệm làm chủ trì các trạm trong cuộc chơi lớn; làm giám khảo những cuộc trắc nghiệm chuyên môn, chuyên hiệu cho đoàn sinh... vậy đừng vì tinh thần đội mà thiên vị cho các em của mình.

Việc thiện đội: Mỗi hướng đạo sinh đều đã hứa mỗi ngày làm một việc thiện. Nhưng cả đội cũng nên thỉnh thoảng làm một việc thiện đội. Các đội sinh tự tìm việc và đề nghị cho đội thực hiện chung. Các đội tự bắt buộc phải làm một việc thiện chung lớn mỗi tháng. Biết bao nhiêu là việc thiện. Biết bao là người nghèo khổ, già nua đang cần lòng tốt các em giúp. Các em cố gắng giúp ích và mua vui cho họ. Việc thiện đâu phải chỉ là đem tiền bạc đi bố thí, tấm lòng nhân ái và thiện chí còn quí hơn cả tiền tài: Các em có thể giúp một gia đình neo đơn, sửa lại túp lều xiêu vẹo; cùng nhau đi vét giếng, khai mương cho những khu dân cư đồng đúc; đến thăm và chuyện trò với con em các trại phong cùi để họ khỏi mặc cảm bị người đời xa lánh...

Tinh thần đội: Có người đã ví tinh thần đội là cái trụ cờ. Nếu trụ cờ đứng một mình thì dễ bị gió xô ngã; nhưng nếu các sợi dây chằng cột chặt vào những cọc đóng sâu xuống đất thì sẽ trơ như đá, vững như đồng, gió bão cũng không quật ngã được. Các dây, các cọc ấy là mỗi đội sinh. Có người lại ví đội như một chuỗi hạt. Các đội sinh là hạt, tinh thần đội là sợi dây xâu các hạt lại thành một chuỗi. Nếu sợi dây đứt thì chuỗi hạt thành vô dụng. Căn bản của tinh thần đội là Luật Hướng Đạo. Muốn có tinh thần đội, mỗi đội sinh quên lợi riêng của mình để lo đến lợi ích của đội. Em có bốn phận phải gây cho được tinh thần đội và giữ vững tinh thần ấy luôn luôn hùng mạnh. Vậy muốn gây tinh thần Đội và làm phát triển tinh thần ấy, em phải làm gì?

- Trước hết, bằng gương sáng của em, bằng sự hăng hái của em.
- Duy trì một kỷ luật đội, kỷ luật tự giác.
- Giữ gìn cờ đội, tiếng kêu, châm ngôn và truyền thống của đội.
- Chú trọng tập nghề riêng cho đội.
- Kích thích sự thi đua trong đội và với các đội khác.
- Những buổi họp đội, xuất du, cắm trại đội, việc thiện đội là những kỷ niệm chung nuôi dưỡng tinh thần đội. Nhờ có tinh thần đội nên mỗi đội sinh đều vui sướng khi công việc của đội chạy đều hoặc khi một đội sinh tiến triển nhanh hay có chuyện vui riêng; hoặc khi đội đã thực hiện được một việc quan trọng... và buồn khi trong đội có ai khiếm khuyết bốn phận hay phạm lỗi. Mỗi đội sinh đều chăm lo sinh hoạt và tiến bộ của đội.

Phương pháp hàng đội tự trị là gì? Đó là một phương pháp giáo dục mục đích trao cho rất nhiều em biết nhận trách nhiệm, vì có nhận trách nhiệm thì mới có chí khí được. Phương pháp hàng đội tự trị thì bất kỳ việc gì, từ việc quản trị đội, việc tổ chức một buổi lễ đội, một trò chơi lớn... mỗi đội sinh đều có một trách nhiệm riêng. Vì vậy, Phép Hàng Đội tự trị là cốt lõi của phương pháp giáo dục Hướng Đạo, không đúng phép hàng đội tự trị thì không phải là đoàn Hướng Đạo. Hướng Đạo sinh tập họp lại từng nhóm nhỏ từ 5 đến 8 em, do những thủ lãnh cùng lứa tuổi được giao trách nhiệm điều khiển. Những nhóm trẻ ấy là những đội thực sự tự trị. Những đức tính mà một đội trưởng cần có để điều khiển đội, một phần là sẵn có, một phần lại nhờ giáo dục mà thâu thập được. Những đức tính sẵn có rất quan trọng, vì một em, dù tánh tình tốt đến đâu, nếu không có sẵn một phần nào đức tính thiên bẩm, sức mạnh của làn điệu để thu hút chúng bạn vào những trò chơi, thì ít hy vọng trở thành đội trưởng giỏi. Lịch sử cũng đã chứng minh điều đó: cùng là trẻ chăn trâu nhưng chỉ có Đinh Bộ Lĩnh mới đủ tài thu phục bạn mục đồng lập trận cờ lau để bắt chúng làm kiệu cho mình ngồi! Các đức tính sẵn có sẽ được phát triển nhờ sự huấn luyện trong đoàn Hướng Đạo. Đội là nền móng của Hướng Đạo. Khi đội trưởng giao cho đội sinh một công việc phải gánh vác, đó là dịp để em ấy bồi bổ chí khí bằng cách tự mình sáng kiến, thu xếp công việc. Hướng Đạo tin người chứ không ngờ người. Hướng Đạo chủ trương làm cho trẻ em tự mình sửa mình. Phương pháp giáo dục Hướng Đạo là tìm trong mỗi em những mầm tốt rồi giúp cho em tự mình bồi bổ những mầm ấy. Khi mầm tốt lên mạnh thì mầm xấu tự thui đi. Ai mà chẳng có mầm hay. Điều cốt yếu là biết vun vén các mầm ấy. Chúng ta phải uốn nắn, bồi dưỡng những mầm tốt cho thật mạnh, những nết hay thành ra thói quen, gấp lúc cần là tự nhiên đem ra thực hành không cần đắn đo suy nghĩ.

Đội trong Đoàn: Người ta kể câu chuyện một du khách đi ngang qua một công trường xây dựng. Người du khách hỏi một anh thợ nề: Ông làm gì đó? Anh thợ nề trả lời: Tôi xây tường. Cũng câu hỏi ấy, hỏi một người khác thì được trả lời: Tôi đội mồ hôi lấy bát cơm! Hỏi một người thứ ba thì được trả lời: Chúng tôi đang xây ngôi thánh đường đẹp nhất thế giới! Em phải tin tưởng việc làm của mình cũng như người thợ nề ấy kiêu hãnh với công việc họ đang làm. Các đội sinh của em cũng đang cùng em xây dựng một đoàn Hướng Đạo cừ nhất thế giới. Đội em sẵn sàng đem vinh dự lại cho Đoàn. Nếu các em cần sự giúp đỡ và khuyên nhủ của các Trưởng, thì các em cũng cần tín nhiệm các Trưởng. Để Đoàn tiến được mạnh, em cần góp ý xây dựng, cùng chung lo việc Đoàn, chứ không chỉ bo bo lo cho đội em thôi. Đoàn có mạnh thì đội em mới tiến. Hãy tránh sự ganh tị giữa đội em với các đội khác. Nhờ sự tiến bộ của đội em mà thúc giục các đội khác tiến lên và ngược lại.

Hội Đồng Đoàn: Hội Đồng Đoàn gồm có các Trưởng trong đoàn và các đội trưởng (đội khi có cả đội phó). Có ba thứ Hội Đồng Đoàn với ba tên khác nhau, tùy mục đích của buổi họp:

- Hội Đồng Đoàn: khi cần thảo luận về sinh hoạt của đoàn.
- Hội Đồng Minh Nghĩa: khi cần khen thưởng hay luận tội một đoàn sinh.
- Đội Kiểu Mẫu: khi các đội trưởng cùng nhau học tập dưới sự chỉ dẫn của các Trưởng trong đoàn.

Hội Đồng Đoàn: Khi đến họp Hội Đồng Đoàn, em thay mặt cho đội để bênh vực quyền lợi của đội, trình lên Đoàn những dự kiến, những việc đã thực hiện được của đội và cũng để nhận những chỉ thị, những khuyến cáo của quý Trưởng. Trong dịp này, em trình cho các Trưởng biết những tiến bộ, những khó khăn gặp phải của mỗi đội sinh và cũng để góp ý kiến với các Trưởng, với những nhận xét, với những đề nghị. Thường thường trong Hội Đồng Đoàn quyết định về việc:

- Nhận thêm đoàn sinh.
- Cho phép một đoàn sinh tuyên hứa.

- Tân phong đội trưởng mới.
- Chương trình sinh hoạt của đoàn.
- Các cuộc thi đua giữa các đội hàng tháng, hàng quý.

- Kiểm điểm các kỳ trại, xuất du... vừa qua. Điều cần chú ý là, tan buổi họp, các thành viên của Hội đồng tự nguyện không bàn cãi nữa về các quyết định đã có hay về cuộc bầu bán, không bình luận thêm về ý kiến của người này người nọ. Tất cả các quyết định đã đạt được đều phải xem như là quyết định chung. Những lời đã nói, những việc đã làm trong kỳ Hội Đồng Đoàn đều được giữ kín không tiết lộ cho một ai, trừ trường hợp riêng biệt về những điều cần thông báo để chuẩn bị thi hành.

Ghi chú:

Theo phương thức mới mà một số hội Hướng Đạo ở Âu Mỹ đang áp dụng, các đội trưởng do đội sinh bầu lên và được Đoàn Trưởng chấp thuận. Trường hợp này, một Hội Đồng được gọi là Hội Đồng Đội Trưởng (Patrol Leader Council). Nhiệm vụ cũng không có gì khác, chỉ có một điều là việc điều hành buổi họp Hội đồng thì để cho đội trưởng nhất (do Hội đồng đội trưởng bầu lên) đảm nhiệm để tập cho các em quen dần thuật lãnh đạo. Trong Hội đồng đội trưởng, Đoàn Trưởng giữ vai trò cố vấn và giữ cho buổi họp đi đúng đường lối. Thường cuối buổi họp thì đội trưởng nhất (Senior Patrol Leader) mời Đoàn Trưởng phát biểu ý kiến hoặc cho chỉ thị trước khi bế mạc. Riêng về vai trò Đoàn Trưởng, nên hướng dẫn cho Hội đồng đội trưởng đi đúng hướng, hãy tôn trọng ý kiến các em. Tuy nhiên, nếu những quyết định của Hội đồng đội trưởng không đúng, nghĩa là đi ngược với phương pháp giáo dục Hướng Đạo hoặc không đúng với Luật và Lời Hứa thì Đoàn Trưởng có quyền phủ quyết. Không chỉ anh có quyền, nói đúng ra là anh có bổn phận ngăn chặn những sai lầm đối với nguyên lý; dù có làm cho các em thấy phật lòng vì ngăn cản ý định của họ, nhưng một khi anh thấy rằng anh làm đúng, thì phải cương quyết giữ vững lập trường.

Hội Đồng Minh Nghĩa: Hội Đồng Minh Nghĩa họp để xét thưởng hay phạt một đoàn sinh. Trong các thiếu đoàn đã chạy đầm, Hội Đồng Minh Nghĩa thường chỉ họp khi cần xét thưởng chứ ít khi họp để luận tội. Vì khi có xảy ra một lỗi lầm nặng, sai phạm kỷ luật Đoàn, thì Đoàn Trưởng hay anh đội trưởng đã tiếp xúc riêng với kẻ phạm lỗi để mổ xẻ sự việc, giải thích sự sai phạm, giúp cho em có lỗi thành tâm nhận khuyết điểm và quyết chí muốn cải hóa. Một đôi khi, chính em phạm lỗi tự ấn định hình phạt cho mình và được anh em chấp thuận. Trường hợp có em ương ngạnh không chịu nhận lỗi và tự động rời đoàn đội cũng ít xảy ra vì nhờ những lời giải thích ôn tồn, cẩn kẽ, có lý, có tình của các Trưởng.

Đội kiểu mẫu: Để các đội trưởng có đủ khả năng lãnh đạo đội, thường thường đoàn nào cũng có tổ chức Đội kiểu mẫu gồm những đội trưởng và đội phó do chính Thiếu Trưởng làm đội trưởng dẫn dắt. Trong các buổi họp hoặc trại của Đội kiểu mẫu, các đội trưởng đội phó được học thêm kỹ năng sinh hoạt, chuyên môn... để qua cấp Hướng Đạo Hạng Nhất, Hướng Đạo Hiệp Sĩ hoặc để lấy chuyên hiệu... Nhờ đó mà các em hiểu biết thêm và đủ khả năng hướng dẫn lại cho các đội sinh. Đội kiểu mẫu thường họp mỗi tháng một lần; trong các đoàn mới hoặc còn non kém thì thường hai tuần họp một lần. Có Đạo lại tổ chức Đội kiểu mẫu chung cho hai, ba đoàn. Trong buổi họp này, có thể mời một chuyên viên đến dạy một môn đặc biệt nào đó như cứu thương, vẽ bản đồ... Có những Đoàn Trưởng lại tổ chức những kỳ trại riêng cho đội trưởng và đội phó... và đã thu được nhiều kết quả tốt.

Đi thăm giữa các đội:

Những cuộc đi thăm giữa các đội rất có ích. Chẳng những các đội trong đoàn thăm nhau, mà một đội ở đoàn này nên đến thăm một đội ở đoàn khác để thắt chặt tình huynh đệ Hướng Đạo. Đội chủ nhà có thể biểu diễn một vài tài nghệ riêng của mình để bạn học hỏi. Đội khách có thể đáp lại bằng một điệu múa mình vừa tập được hoặc một bài hát mới. Buổi gặp gỡ có thể kết thúc bằng một tiệc trà đơn giản. Các đội có thể làm một băng reo để mừng nhau, hoặc tổ chức một trò chơi để cùng chung vui. Các cuộc gặp gỡ ấy thắt chặt tinh đoàn kết giữa các đội, gây thêm tình thân ái và cũng giúp cho sự hiểu biết của các đội sinh thêm phong phú.

Tinh thần thi đua:

Thi đua trong đội: Lợi dụng tự ái của mỗi đội sinh, thỉnh thoảng em nên tổ chức những cuộc thi đua giữa các đội sinh. Đừng để cho một ai phải chán nản vì luôn luôn thua: các cuộc thi đua phải nhắm vào nhiều sinh hoạt khác nhau, làm thế nào để ai cũng có thể có cơ hội thắng cuộc, chứ đừng chỉ bó hẹp vào một vài sinh hoạt mà

có đôi ba em nắm chắc phần thắng. Chú ý làm thế nào để em "châm mềm" "mặt nhợt" (Visage pâle = đoàn sinh mới vào) cũng có hy vọng thắng, chứ chẳng riêng gì em thâm niên nhất. Sau đây là một thí dụ thi đua giữa các đội sinh. Cuộc thi kéo dài trong hai hoặc ba tháng:

Về kỹ thuật: Lên một thứ bậc hay đoạt được một chuyên hiệu. 50 điểm.

Khéo tay: Thực hiện được một vật thủ công. 30 điểm.

Kết quả học tập: Lên bậc trong học kỳ hay sau hai, ba tháng. 40 điểm.

Đến họp đúng giờ: Mỗi lần đến trễ bị mất hai điểm. Nếu vắng mặt mà không báo trước thì sẽ bị trừ năm điểm. 40 điểm.

Thi hành phận sự: Đội trưởng tìm hiểu mức độ mà người phụ trách công việc Đội đã thi hành phận sự để cho điểm. 40 điểm. Để thay đổi đề tài, em có thể đặt ra những thi đua khác nữa: Thí dụ: Một cuộc thi quan sát, một cuộc sưu tầm sinh vật (bướm bướm, chuồn chuồn, vỏ ốc...), thực vật (cây dùng làm thuốc...),... Cũng có thể tổ chức các cuộc thi về sổ bài hát, sổ trò chơi, sổ thủ công trại,... Cuối cuộc thi, người nhiều điểm nhất được thắng, được tuyên dương lên báo đội, báo đoàn...

Thi đua giữa các đội: Một phương pháp rất hay để làm phấn chấn tinh thần đội là tổ chức những cuộc thi đua thường xuyên giữa các đội. Tinh thần đội làm cho các đội sinh hăng hái về đội mình. Em nên lợi dụng tinh thần ấy nhưng đừng để cho tinh thần thi đua thành tánh cạnh tranh, ganh tị. Thi đua trong tinh thần thân ái, để cùng nhau tiến... vì vậy Đoàn trưởng thường hay tổ chức những cuộc thi đua giữa các đội để luôn kích thích tinh thần đội. Những cuộc thi đua thường tổ chức từng ba hay sáu tháng một lần, chứ đừng cách nhau lăm... như vậy các đội sinh sẽ chăm lo hơn vì luôn bị kích thích. Các đội thua cuộc sẽ không chán nản vì chờ lâu dài và hy vọng vào lần sau. Nên chọn những môn thi có ích cho tất cả các đội sinh. Thường thường Đoàn trưởng lựa cách cho điểm thế nào để một đội có nhiều em yếu và ít tuổi cũng có thể có hy vọng thắng cuộc như những đội có nhiều em mạnh và lớn tuổi. Em nên giải thích cho các đội hiểu rõ là có thi đua mới tiến bộ được. Nhưng thi đua không cốt để thắng cuộc, mà cốt để gắng sức, để rèn luyện nghị lực. Thắng hay không, chẳng quan trọng gì lăm. Quan trọng không phải là thắng kẻ khác, vì nếu chỉ hạn hẹp trong việc thắng người khác, thì bước tiến của ta sẽ có hạn, khi đã hơn người rồi thì không còn đích cao hơn nữa. Cái quan trọng là mình tự thắng mình, hôm nay hơn hôm qua, và ngày mai hơn hôm nay. Có thể, mới tiến mãi được. Khi thi với các đội khác, các đội sinh sẽ quên mình để chu toàn công việc đội, để cho đội thắng, nên đả phá được tính ích kỷ. Có một em đội trưởng thua cuộc liền cùng cả đội làm một băng reo để mừng đội thắng và mời đội thắng về góc đội mình uống trà. Em ấy bảo các đội sinh rằng: "Nếu chúng ta thua về Nút thì chúng ta phải cố gắng thắng về Lịch Sử." Em đội trưởng ấy thật đáng khen.

Em với các Trưởng trong đoàn: Em biết rằng Thiếu Trưởng cũng như Thiếu Phó, là những Trưởng đã được đào luyện công phu, hiểu biết nhiều, có nhiều kinh nghiệm sống về dẫn dắt đoàn. Vì vậy, khi cần học hỏi điều gì, em đừng ngần ngại tìm đến các Trưởng trong đoàn. Thiếu Trưởng có trách nhiệm về các đoàn sinh trước các bậc phụ huynh cũng như trước xã hội, vì vậy em nên thường xuyên trình bày cho Thiếu Trưởng biết về tình hình đội em, không nên giấu điếm một điều gì. Em nên nói rõ cho các Trưởng trong đoàn biết những khó khăn, thắc mắc, băn khoăn của em. Nhờ đó, Thiếu Trưởng mới có thể giúp em làm tròn phận sự vượt qua các trở ngại. Em hãy đối xử với Thiếu Trưởng như em muốn các đội sinh em đối xử với em. Em cố gắng noi gương Thiếu Trưởng trong việc đối xử có tôn ti trật tự với các Trưởng trong Liên Đoàn và với Đạo Trưởng. Nếu có lúc nào đó, Thiếu Trưởng vụng về, lầm lỗi, thì đừng vội chỉ trích, gièm pha các Trưởng. Em đội trưởng không khi nào chỉ trích các Trưởng trong đoàn trước mặt các đội sinh, nêu gương xấu vô kỷ luật. Nên nhớ rằng các đội sinh em rất tinh mắt và rất dễ bắt chước. Khi em chỉ trích các Trưởng trước mặt các đội sinh là em giàn tiếp khuyễn khích các đội sinh chỉ trích em.

Kỷ luật Hướng Đạo: Sự vâng lời không phải là việc hạ thấp một cá nhân trước một cá nhân khác, mà đó là sự tự ý quên mình trước một trách nhiệm. Kỷ luật Hướng Đạo không có gì gọi là máy móc, là thụ động; bản chất của nó là hoạt động. Có kỷ luật, chẳng phải là nín lặng hay chỉ làm những việc gì biết chắc rằng sẽ thành công, nhưng là hành động theo hướng lệnh đã nhận được, và muốn thế phải đào sâu trong trí óc, tìm tòi phương cách thực hiện công việc đã được giao phó, dù công việc đó có thể có khó khăn hay nguy hiểm. Kỷ luật Hướng Đạo không phải là kỷ luật nhà binh. Quân đội muốn đào tạo một tập thể bằng kỷ luật từ bên trên áp đặt xuống,

nghiêm khắc và khó chịu. Kẻ dưới tuân lệnh vì sợ bị phạt, nhắm mắt vâng lời. Còn kỷ luật Hướng Đạo, muốn đào tạo những cá tính, đoàn sinh tự ý tuân theo (kỷ luật tự giác), vui vẻ và thích thú làm công tác được giao phó, vâng lời vì tình huynh đệ, thực hiện một cách thông minh, làm gì cũng đến nơi đến chốn, không làm nữa chừng. Kỷ luật tự giác ấy đòi hỏi phải có sáng kiến khi thực hành và để sự thực hành được dễ dàng thì:

- Lệnh phải rõ ràng, minh bạch.
- Cần giải thích vắng tắt tại sao cần làm, hoặc phải làm cho đội sinh hiểu rõ ích lợi của việc làm.

- Dầu tự thấy cái lệnh không công bằng hay có thiệt thòi gì, thì đội sinh cũng nên thi hành nghiêm chỉnh trước khi khiếu nại hay xin giải thích (điều luật thứ 7). Khi một đội sinh tuân lệnh, là em ấy tự tôi luyện mình, tự chế ngự cái bản năng, phù khí, em tôn trọng trật tự chung và tự khép mình trước ích lợi tập thể. Đó cũng là cách tự trọng và tôn trọng người khác bằng một thái độ luôn đứng đắn, trong mọi lúc, không tỏ ra miễn cưỡng, vì cái vẻ bên ngoài là biểu tượng của ý nghĩ bên trong. Tuy nhiên, em không nên giao cho đội sinh một công tác khó thực hiện được, hay có thể nguy hiểm. Em cũng đừng đưa ra những lệnh trái với ý của các Trưởng trong Đoàn hay trái với luật Hướng Đạo; và trước đó cũng nên bàn bạc kỹ với em đội phó để khỏi "trống đánh xuôi kèn thổi ngược." Và khi một đội sinh hoàn thành nhiệm vụ, em đừng quên tuyên dương trước cả đội, chứ chẳng những chỉ khen khen khen riêng thôi. Làm thế, không phải để nịnh, để tâng bốc, nhưng để khuyến khích, để gây lòng tự tin, để cho các em đội sinh thấy rằng muốn thành một Hướng Đạo sinh chân chính mà em mong ước thì phải làm gì ?

THAY LỜI CUỐI

Gửi em đội trưởng,

Em có biết không, cái trách vụ của em quan trọng là dường nào. Trách vụ của em là trách vụ của người lớn. Thế mà tôi trao em, tin ở em như tin ở một người lớn vậy. Chỉ có ở trong đoàn Hướng Đạo mới có những người ít tuổi mà được người ta tin như thế. Em biết không ? Việc đội trưởng là việc tốt đẹp vô ngần. Em hỏi khéo cả các Đoàn Trưởng mà xem. Ai nào cũng phàn nàn rằng: "Sao tôi không còn nhỏ tuổi để được làm đội trưởng. Nếu tôi được làm đội trưởng thì đoàn của tôi bây giờ tốt đẹp hơn nhiều!" Có cái vui thích nào bằng cái vì tương lai nước non cùng xã hội mà đào tạo được nửa tá những tay quả quyết, trọng nghĩa, biết liêm sỉ, có cái sức mạnh của can đảm, của tâm hồn. Em có biết không ? Em đừng coi các việc của em làm như một trò chơi, trò chơi giết thì giờ, một cái thích như trăm ngàn cái thích khác. Em nên coi việc đội trưởng như một việc làm quan trọng trong đời em, việc tơ tưởng luôn luôn của em vậy. Đời thiếu niên của em có ích hay phí hoài, tự mình em làm lấy. Em đội trưởng, nếu em tự xét mình không đủ can đảm, không có nghị lực, không có tôn chỉ thì em cứ nói ngay: "Thưa Trưởng, tôi tự xét mình thiếu tài sức, tôi xin làm lại đoàn sinh." Nói thế là làm theo bổn phận. Nói thế không xấu hổ gì. Khổng tử nói rằng: "Biết thiện, biết cái kém của mình, đó là gần được bậc dũng." Nhưng nếu em tự xét mình, thấy yêu anh em, mong cái tương lai của nòi giống, của nhân loại, thì em bước mạnh lên, không chần chừ gì nữa. Thẳng tiến lên mà dùi dắt anh em. Tôi cũng biết rằng anh em nhiều người không dễ bảo, công việc trăm phần khó khăn. Em đội trưởng, em đừng nản mới được. Khó, làm mới thích. Nếu khó mà nản, cần gì đến ta. Em làm đội trưởng Hướng Đạo kia mà. Bao nhiêu anh em trong đội, vì vui mà vào, vì yêu cái mục đích cao, vì ước ao đi trên con đường thênh thang mà theo, mong chờ ở em như mong chờ một vị "anh hùng" sẽ đưa dắt họ lên con đường ấy, khiến họ biết một cuộc đời tốt đẹp hơn. Em là vị "anh hùng" mà anh em mong đợi, em nhớ lấy. Chúc em mạnh dạn nhận trọng trách và luôn thành công.

TÔN THẤT SAM - 1974